

TUBERKULOSE 2005, DEL II

Uge 49, 2006

Udbrud

I 2005 var der flere udbrud blandt danskere tilhørende risikogrupper som hjemløse og/eller alkoholmisbrugere.

Et udbrud i Storstrøms Amt var relateret til et værested og en skurvogn.

I alt fem mænd i alderen 46 til 62 år blev anmeldt med TB, heraf to personer med erhvervsbetinget smitte gennem kontakten til dette miljø. Én af de erhvervsmedtede døde. DNA-subtypning viste, at alle tilhørte det store danske cluster 2.

Et udbrud i Vejle Amt omfattede henholdsvis to kvinder og fem mænd i alderen 33 til 60 år. Subtypning viste, at de tilhørte de to danske cluster 1 og 2. Et andet udbrud i samme amt startede i 2003 og omfattede i alt otte personer, fem mænd og tre kvinder i alderen 30 til 53 år, hvoraf tre tilfælde blev anmeldt i 2005. Subtypning viste, at alle patienter tilhørte en mindre dansk smittekæde. Alle anmeldte tilfælde i Vejle Amt havde tilknytning til lokale væresteder for socialt udsatte.

(C. Kjelsø, Epidemiologisk afd., Z. Kamper-Jørgensen, Mykobakteriologisk laboratorium, H. Hansen, ELI Vejle Amt, J. Palm, Medicinsk afd., Storstrømmens Sygehus, Nykøbing F.)

Mikrobiologisk diagnostik

Verifikation af TB-diagnosen ved dyrkning er en forudsætning for at stille en definitiv diagnose, at foretage resistensbestemmelse samt for at overvåge resistens, behandlingssucces og smittekæder i Danmark.

I 2005 var TB-diagnosen dyrkningsverificeret hos 326 af 424 (77%) anmeldte tilfælde, heraf 137 af 165 (83%) blandt danskere og 189 af 259 (73%) blandt indvandrere. Dette er på niveau med perioden 2001-2004 (75-77%) men et fald i forhold til perioden 1996-2000 (gennemsnit 82%).

Blandt i alt 295 anmeldte tilfælde af lunge-TB (± anden lokalisation) var 233 (79%) tilfælde dyrkningsverificeret, heraf 126 af 144 (88%) blandt danskere og 107 af 151 (71%) blandt indvandrere.

Blandt 111 danskere med dyrkningsverificeret lunge-TB (± anden lokalisation) og mindst et undersøgt ekspektorat eller trakealsekret havde 78 (70%) positiv mikroskopi og måtte anses for smittefarlige. Andelen af dan-

skere med dyrkningsverificeret smitsom lunge-TB steg fra 61% i 2002 til 71% i 2003 og 76% i 2004. For indvandrere var andelen af smittefarlige lunge-TB patienter 62% (58 af 93 undersøgte) i 2005. Denne andel var 60% i 2004, EPI-NYT 50/05.

Mycobacterium bovis blev ikke påvist i 2005.

Resistensforhold

Resistensbestemmelse forelå for alle 326 patienter med dyrkningsverificeret TB, hhv. 137 danskere og 189 indvandrere.

I isolater fra i alt 21 patienter (6%), fem danskere og 16 indvandrere, blev påvist resistens over for et af førstevalgs stofferne rifampicin, isoniazid, ethambutol eller pyrazinamid. Der blev påvist fem tilfælde af multiresistent TB (MDR), dvs. resistens mod rifampicin og isoniazid samt evt. anden resistens, hos to danskere og tre indvandrere. I isolater fra 13 patienter, tre danskere og 10 indvandrere, blev påvist isoniazid-resistens. Endelig havde tre indvandrere ethambutol-resistent TB. Oplysning om tidligere TB forelå for fire patienter med resistent TB, tre for isoniazid- og én for ethambutol-resistens.

XDR-TB

Der har i efteråret 2006 været stor international bevågenhed omkring såkaldt "extensive drug resistance" (XDR), der er defineret som MDR med samtidig resistens for et fluorokinolon og enten amikacin, kanamycin eller capreomycin. I et studie fra Sydafrika var overlevelsen blandt XDR-TB patienter gennemsnitligt 25 dage efter mistanken om XDR-resistens blev rejst. De af patienterne, der blev testet for HIV, var alle positive.

Der er i Danmark indtil nu ikke påvist tilfælde af XDR-TB.

(Z. Kamper-Jørgensen, V. Ø. Thomsen, Mykobakteriologisk laboratorium)

Kommentar til del I og II

Antallet af anmeldte TB-tilfælde i Danmark steg i 2005 med 10% fra 386 tilfælde i 2004 til 424 i 2005, EPI-NYT 48/06. For danske patienter var stigningen 13%, for indvandrere 8%. Det samlede antal tilfælde var dog fortsat 6% lavere end det gennemsnitlige an-

tal tilfælde i de foregående fem år.

Der anmeldtes fortsat flest tilfælde hos indvandrere såvel relativt (61%) som absolut. Børn udgjorde 9% af de anmeldte tilfælde, 4% blandt danskere og 13% blandt indvandrere, hvilket var på niveau med tidligere år.

Der sås fortsat en stor andel af smittefarlige patienter. Dette er et udtryk for, at diagnosen TB stilles sent, hvilket bidrager til fortsat smittespredning. Hver smittefarlig patient anses at smitte 10-15 andre personer pr. år. Der sås en fordobling i andelen af patienter med oplysning om risikofaktor for TB i form af hjemløshed og/eller alkoholmisbrug. Det vurderes fortsat, at disse risikofaktorer er underreporteret. Det er derfor vigtigt at overveje diagnosen TB ved relevante symptomer, specielt hos personer i kendte risikomiljøer.

Andelen af dyrkningsverificerede tilfælde var uændret i forhold til de seneste år, og der er således ikke tegn på, at den nyligt lancerede TB specifikke interferon-gamma blodprøve for TB infektion medfører flere usikre diagnoser, EPI-NYT 50/05.

Det totale antal patienter med resistent TB var sammenligneligt med 2004. Imidlertid blev der i 2005 påvist fem tilfælde af multi-resistent TB, hvilket var det højeste antal i perioden 1991-2005. I alle tilfælde blev diagnosen bekræftet ved påvisning af mutationer, der er kendt for at forårsage rifampicin- og isoniazid-resistens. Der er i 2006 til dato påvist tre tilfælde af MDR-TB.

(P. H. Andersen, Epidemiologisk afdeling, V. Ø. Thomsen, Mykobakteriologisk laboratorium)

MENINGITISVACCINE I MEDIER

Den vaccine, som omtales i medierne i disse dage, er den konjugerede pneumokokvaccine, som beskytter mod pneumokokbakterier, og som kan forebygge pneumokokmeningitis. Vaccinen er i medierne blevet beskrevet som en meningitisvaccine, hvilket kan give det fejlagtige indtryk, at det er en vaccine mod meningokok-sygdom. Den konjugerede pneumokokvaccine overvejes indført i det danske børnevaccinationsprogram.

(Epidemiologisk afdeling)

6. december 2006

Individuelt anmeldelsespligtige sygdomme

Antal anmeldelser modtaget i Epidemiologisk afdeling, Statens Serum Institut. Tallene for 2006 er foreløbige.

Tabel 1	Uge 48 2006	Kum. 2006 ¹⁾	Kum. 2005 ¹⁾
AIDS	1	41	54
Anthrax	0	0	0
Botulisme	0	0	0
Creutzfeldt-Jakob	0	22	2
Difteri	0	0	0
Fåresyge	0	16	7
Gonoré	7	398	461
Hepatitis A	0	37	60
heraf smittet i udlandet	0	19	22
Hepatitis B (akut)	0	19	31
Hepatitis B (kronisk)	0	285	134
Hepatitis C (akut)	0	7	1
Hepatitis C (kronisk)	0	424	289
HIV	3	223	251
Hæmorrhagisk feber	0	0	0
Kighoste (børn < 2 år)	3	48	140
Kolera	0	0	0
Legionella pneumoni	4	120	107
heraf smittet i udlandet	0	30	45
Lepra	0	0	0
Leptospirose	0	8	10
Levnedsmiddelbåren sygdom	5	530	541
heraf smittet i udlandet	0	129	125
Meningitis, purulent			
Haemophilus influenzae	0	3	4
Listeria monocytogenes	0	7	2
Streptococcus pneumoniae	0	70	105
Anden ætiologi	0	10	17
Ukendt ætiologi	0	17	17
Under registrering	4	30	-
Meningokoksygdom	0	66	87
heraf gruppe B	0	32	40
heraf gruppe C	0	14	22
heraf uspec.+ andre	0	20	22
Mæslinger	0	27	2
Neuroborreliose	3	85	88
Ornitose	0	11	19
Pest	0	0	0
Plettyfus	0	0	1
Polio	0	0	0
Rabies	0	0	0
Røde hunde (i graviditeten)	0	0	0
Røde hunde (medfødt)	0	0	0
Shigellose	1	59	103
heraf smittet i udlandet	0	48	81
Syfilis	2	68	117
Tetanus	0	2	2
Tuberkulose	15	375	393
Tyfus/paratyfus	0	26	32
heraf smittet i udlandet	0	24	30
VTEC/HUS	6	134	143
heraf smittet i udlandet	0	43	49

¹⁾ Kumulativt antal modtaget i 2006 og i samme periode 2005

Udvalgte laboratoriepåviste infektioner

Antal prøver, isolater og/eller anmeldelser modtaget i laboratorier, Statens Serum Institut.

Tabel 2	Uge 48 2006	Kum. 2006 ²⁾	Kum. 2005 ²⁾
Bordetella pertussis (alle aldre)	6	207	469
Gonokokker	7	395	418
heraf kvinder	0	69	45
heraf mænd	7	326	373
Listeria monocytogenes	3	52	39
Mycoplasma pneumoniae			
Luftvejsprøver ³⁾ PCR	32	471	998
Serumprøver ⁴⁾ MPT	22	385	752
Streptokokker ⁵⁾			
Gruppe A streptokokker	4	129	94
Gruppe B streptokokker	1	88	75
Gruppe C streptokokker	0	20	25
Gruppe G streptokokker	3	135	108
S. pneumoniae	19	872	993
Tabel 3	Uge 46 2006	Kum. 2006 ²⁾	Kum. 2005 ²⁾
Tarmpatogene bakterier ⁶⁾			
Campylobacter	81	2915	3450
S. Enteritidis	7	533	604
S. Typhimurium	4	376	515
Andre zoon. salmonella	8	635	520
Yersinia enterocolitica	11	187	219
Verocytotoksin-producerende E. coli	3	135	138
Enteropatoogene E. coli	4	265	248
Enterotoksogene E. coli	1	210	343

²⁾ Kumulativt antal i 2006 og i samme periode 2005

³⁾ Luftvejsprøver med positiv PCR

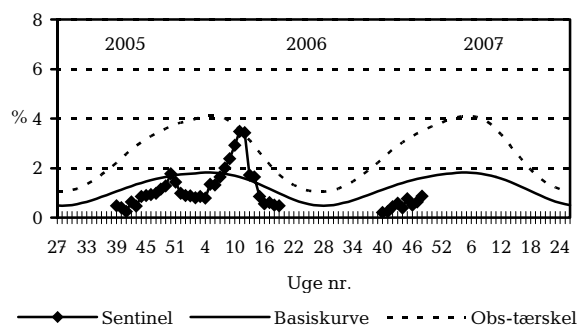
⁴⁾ Serumprøver med positiv komplementbindingstest, MPT

⁵⁾ Isoleret i blod eller spinalvæske

⁶⁾ Se også www.mave-tarm.dk

Sentinelovervågning af influenzaaktiviteten

Konsultationsprocent pr. uge, 2005/2006/2007

Sentinel: Influenzakonsultationer i procent af det samlede antal konsultationer

Basiskurve: Forventet andel influenzakonsultationer under ikke-epidemi

Obs-tærskel: Mulig, begyndende epidemi

Supplerende information: Influenza-Nyt, www.ssi.dk/sw2796.asp